

T-CUA

Tutories Culturals i Artístiques

Descobreix la ciutat

SUMARI

PRESENTACIÓ	2
DESCOBREIX LA CIUTAT	4
ELS RECORREGUTS	5
1.- La Barcelona dels romans	5
2.- La Barcelona romànica	5
3.- El Barri Gòtic	5
4.- La Barcelona medieval	5
5.- Barcelona i Pere el Cerimoniós	5
6.- Les muralles de Barcelona	6
7.- La Ribera, el barri dels gremis	6
8.- L'esplendor del barroc	6
9- La Rambla	6
10.- L'antiga façana marítima	7
11.- Cerdà, l'Eixample i la nova arquitectura	7
12.- L'Exposició de 1888 i la Ciutadella	7
13.- Modernisme I i II	7
14.- Gaudí, l'arquitectura d'un geni	8
15.- El Park Güell	8
16.- La Sagrada Família	8
17.- La Pedrera	9
18.- Domènech i Montaner, el triomf del modernisme	9
19.- Puig i Cadafalch: l'arquitectura compromesa	9
20.- El Quadrat d'Or	9
21.- Barcelona vers el segle XXI: la vil.la olímpica	10
22.- La Colònia Güell: industrialització a Catalunya	10
ALTRES RECORREGUTS	10

PRESENTACIÓ

Què és T-CUA?

T-CUA és una empresa de tutories culturals i artístiques que ofereix al client la possibilitat de comptar amb els serveis de professionals que posin al seu abast una àmplia gamma d'activitats dins l'àmbit de la cultura.

Destinataris

Centres d'Ensenyament Secundari
Universitats
Escoles d'Arts i Oficis Artístics
Associacions d'estudiants i juvenils
Escoles d'Adults
Centres de Formació Permanent del Professorat
Entitats Culturals
Particulars interessats en aprofundir en el coneixement de la història, l'art i la cultura

Objectius

Els objectius de T-CUA són oferir al client els següents serveis amb un alt grau de qualitat i personalització:

- Visites comentades per Barcelona i altres indrets de Catalunya.
- Visites comentades a Museus de Catalunya
- Visites comentades a Museus de l'Estat Espanyol
- Visites/viatges comentats per ciutats, comarques i/o comunitats autòno-mes de l'Estat Espanyol.
- Organització i celebració de cursos, seminaris, conferències, congressos, etc.

Personal

El personal acompanyant en els viatges, visites, etc., són llicenciats i/o doctors en Història de l'Art i altres disciplines afins amb una dilatada experiència professional, tant en el camp de la docència com en els de la difusió, investigació i conservació del patrimoni històric i artístic en les seves diverses especialitats.

Els programes

Fonamentalment, T-CUA presenta set línies o programes de treball. Aquesta varietat permet a l'usuari triar entre tots ells, aquell que millor s'adapti a les seves necessitats.

Els programes són:

- Descobreix la ciutat
- Descobreix els nostres Museus
- Un tomb per Catalunya
- Ciutats, museus i altres cultures
- Fugint d'Estudi
- Conferències, cursos i seminaris
- Organització de cursos, congressos, seminaris, etc.

DESCOBREIX LA CIUTAT

Una sèrie visites comentades per diferents barris i carrers de la nostra ciutat que ens permetran apropar-nos al coneixement de les petites i grans històries de la nostra ciutat. Descobrirem llocs, carrers, successos i personatges que es troben a la nostra vila i que ens són poc o gens coneguts. Des de la Barcelona romana fins al Modernisme i el Noucentisme, passant per diversos períodes d'esplendor de la ciutat.

Durada

La durada de cadascuna de les visites o recorreguts variarà en funció de la programació establerta per a cada cas.

Les visites de matí o tarda tindran una durada entre dues i tres hores aproximadament. Aquest temps és pot duplicar en el cas de fer dos o més recorreguts durant un dia (matí i tarda). Aquesta darrera opció és recomenable per a grups que vinguin de fora de la ciutat.

Assistents

Màxim 25 persones per grup.

Objectius

Els objectius de les visites poden variar en funció de la naturalesa i necessitats de cada grup. En el cas de visites "iniciàtiques", l'objectiu principal no és en cap moment una visió detallada i profunda de cadascun dels recorreguts, sinó que els participants donin un primer pas d'apropament als monuments, edificis, carrers, places, etc.

En el cas de visites més concretes, l'objectiu és aprofundir en un determinat aspecte mitjançant el coneixement directe del nostre patrimoni històric, artístic i monumental. Les visites s'orientaran en funció dels interessos de cada grup, d'aquesta manera es poden variar els recorreguts proposats per tal d'ampliar determinats coneixements sobre un barri, un edifici, un arquitecte, una època, etc. per tal d'adaptar-se al perfil dels estudis, assignatures, cursos o seminaris que els assistents estiguin desenvolupant.

ELS RECORREGUTS

1.- La Barcelona dels romans

Un viatge a través del temps. Un passeig per la *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*. L'origen de la ciutat romana, com s'organitzava la societat romana i quins eren els elements més destacats de Barcino. La visita es fonamenta en l'explicació de les muralles, el temple d'August, l'urbanisme i l'empremta dels carrers romans en la configuració del casc antic en els nostres dies, la necròpoli de la plaça de la Vila de Madrid.

Si es considera necessari es pot completar la visita amb un recorregut per les restes arqueològiques romanes del subsòl del Museu d'Història de la Ciutat.

2.- La Barcelona romànica

Coincidint amb el resorgir d'Europa, els comtats catalans prenen un nou impuls que es manifesta en l'esplendor de l'art romànic. Veurem les principals característiques d'aquest art en els exemples de Sant Pau del Camp, capella de Santa Llúcia, capella d'En Marcús i Museu Frederic Marés.

Es recomana complementar aquesta visita amb una posterior al Museu Nacional d'Art de Catalunya, Secció d'Art Romànic, o bé la visita a un monestir romànic com ara Sant Benet de Bages, Santa Maria de Vilabertran o Sant Pere de Rodes.

3.- El Barri Gòtic

La Barcelona comtal. Un passeig pel casc antic, des dels orígens ibers amb els pobladors laietans, fins el segle XIX, passant pels romans, les construccions romàniques, l'esplendor de la Corona d'Aragó durant els segles del Gòtic, el Renaixement. L'origen del nom "Barri Gòtic".

Recorregut: Catedral, Sant Felip Neri, plaça del Rei, palau Reial Major i capella de Santa Àgata, palau del Lloctinent, temple d'August, palau de la Generalitat, Ajuntament, el Call, Santa Maria del Pi.

4.- La Barcelona medieval

Recorregut centrat també en el Barri Gòtic, però que fonamenta la seva explicació en els fets, construccions i monuments d'època medieval que es conserven al mateix. Com era la societat feudal, quins estaments i condicions de vida hi trobaríem; com va evolucionar la societat de l'edat mitjana... Exemplificat mitjançant edificis com ara la catedral, la Pia Almoina, la Casa de la Carn, el palau Reial Major, el palau de la Generalitat o la Casa de la Vila.

5.- Barcelona i Pere el Cerimoniós

La figura de Pere III, el Cerimoniós, va ser cabdal per a la configuració urbanística de moltes ciutats i monestirs de Catalunya. Seva fou l'ordre de construir o refer les muralles de molts d'aquests centres de vida civil o monàstica (Girona, Montblanc, Lleida, Poblet, Manresa). Barcelona conserva excepcionals mostres de l'empenta d'aquest monarca: restes de les noves muralles, el saló del Tinell, les Drassanes i la Llotja...

Durant el seu regnat s'estaven bastint edificis religiosos barcelonins com ara la catedral, Santa Maria del Pi, Santa Maria del Mar, ...

6.- Les muralles de Barcelona

Des d'època romana fins el 1852 Barcelona fou una ciutat envoltada de muralles. La visita es centra en la muralla romana i les dues ampliacions del recinte durant el període medieval, primer per Jaume I, el Conqueridor (segle XIII) i després per Pere III, el Cerimoniós (segle XIV). Realitzarem un recorregut per les restes de les diverses muralles i les seves principals portes (el Portal de la Plaça Nova, la Portaferrisa, la porta de Regomir, la porta de Santa Madrona, ...)

7.- La Ribera, el barri dels gremis

El barri de la Ribera, nascut fora de les muralles, es va convertir ben aviat en un dels centres neuràlgics de la ciutat. L'aparició dels gremis, lligada a la puixança de les ciutats, va donar peu a una nova estructura social de la qual aquest barri és un perfecte exemple. A més dels noms dels carrers que evocuen els gremis que es concentraven a cadascun d'ells, trobem dos edificis paradigmàtics dins la història de Barcelona: Santa Maria del Mar i la Llotja; així com una sèrie de palaus (cocentrats la majoria al carrer Montcada) que fan palesa la importància de la noblesa, la burgesia i els gran mercaders durant aquest segles.

8.- L'esplendor del barroc

Dos períodes diferencien el barroc de Barcelona. El segle XVII, amb una arquitectura oficial lligada a la Generalitat; i, el segle XVIII, a partir del 1714, amb una altra dictada des de l'Estat espanyol. Del primer moment destaca la ampliació del Palau Episcopal; del segon, la Ciutadella. Contràriament al que hom pensa, d'aquests dos segles ens han arribat importants mostres d'art i arquitectura: la Casa de la Caritat, les esglésies de Betlem, Sant Felip Neri, Sant Agustí Nou, la Mercè; el claustre del convent de la Mercè; els palaus Dalmases, Moia i el de la Virreina; l'Acadèmia de Cirurgia i l'ampliació de la Llotja

9.- La Rambla

La més popular de les avingudes de la ciutat comtal. Des dels seus orígens ha estat centre de les principals activitats socials dels ciutadans barcelonins. En ella es troben espais i edificis tan importants com la font de Canaletes, el Gran Teatre del Liceu, la Plaça Reial, el mercat de la Boqueria, la Casa Bruno Quadros, el Palau Güell i les parades de les floristes de les Rambles. Un passeig per ella és un passeig pel cor dels barcelonins.

10.- L'antiga façana marítima

Molt sovint ignorat pels ciutadans, el mar ha estat sempre un element molt important en el desenvolupament històric de la ciutat. La forta empenta comercial dels catalans ha necessitat d'una sortida marítima per les seves manufactures. Per aquesta raó la façana marítima ha acumulat un important nombre d'edificis comercials, industrials, religiosos i socials al llarg de la seva història que ens permet fer un recorregut per ella des de l'esplendor del segle XIV fins els nostres dies. Destaquen les Drassanes, el convent i basílica de la Mercè, el Barri de la Barceloneta, la Llotja, Santa Maria del Mar, els Porxos d'en Xifré, etc.

11.- Cerdà, l'Eixample i la nova arquitectura

A mitjans segle XIX Barcelona endegà una important sèrie de intervencions i reformes urbanístiques entre les que destaquen l'obertura dels carrers Princesa, Jaume I i Ferran; la plaça de Sant Jaume i el Nou Ajuntament (1852-53); l'enderrocament de les muralles de Pere el Cerimoniós; i sobre tot, el 1859 es va aprovar el Projecte d'Eixample de Barcelona d'Ildefons Cerdà, que fou oficialment inaugurat l'any següent amb la visita a la ciutat de la reina Isabel II. Sorgit com a resposta als problemes que plantejava la industrialització de la ciutat, el projecte de Cerdà es feia ressó del estudis del socialisme utòpic, internacionalistes i higienistes. Fortament criticat durant el seu temps per haver estat aprovat per Madrid en lloc del pla de Rovira i Trias, que havia estat seleccionat per l'ajuntament de Barcelona, és actualment, malgrat el poc respecte al projecte original, un dels punts referencials de Barcelona i més admirat arreu del món.

Un passeig pels principals edificis i punts d'interès urbanístic de l'Eixample, ens permetran aprofundir en el coneixement d'aquest espai urbà.

12.- L'Exposició de 1888 i la Ciutadella

Dos grans fites històriques per a la ciutat de Barcelona: l'arribada de les tropes espanyoles el 1714, amb la capitulació de la ciutat, i l'Exposició Internacional de 1888, amb la consolidació de Barcelona com una de les principals ciutats

d'Europa. La construcció de la fortalesa de la Ciutadella i el seu posterior enderrocament per a la urbanització del parc del mateix nom. La celebració de l'Exposició i el naixement del Modernisme, un dels principals moviments artístics catalans. D'aquests dos moments ens han arribat testimonis materials tan importants com l'Arc de Triomf, la Hidroelèctrica Catalana, el mateix parc de la Ciutadella, el Castell dels Tres Dragons, l'Hivernacle, el Museu de Geologia, l'Umbracle, l'església, el palau del Governador i l'Arsenal de la Ciutadella, la Gran Cascada, i d'altres èpoques que els complementen: l'escola Pere Vila, els Jutjats, el monument a Rius i Taulet, etc.

13.- El Modernisme (I i II)

El Modernisme, corrent artística i cultural de finals del segle XIX i principis d'aquest. L'arribada de la modernitat conjugada amb els elements tradicionals. Les grans figures del moviment: Domènech i Montaner, Puig i Cadafalch i Gaudí. La gran obra artesanal, representada per prestigioses figures com Eusebi Arnau, Antoni Tàpies, Lluís Masriera, Antoni Rigalt, Maumejan, Busquets, Gaspar Homar, Miquel Blay, etc. Coneixerem obres tan importants com el Palau de la Música, la casa Pasqual i Pons, la casa Lleó Morera, la casa Amatller, la casa Batlló, l'editorial Montaner i Simón, la casa Milà (Pedrera), el palau del Baró de Quadres (Museu de la Música), la casa Terrades (les Punxes), el palau Macaia, la Sagrada Família i l'Hospital de Sant Pau, entre d'altres manifestacions modernistes de Barcelona.

14.- Gaudí, l'arquitectura d'un geni

El més internacional i prestigiós arquitecte català. Antoni Gaudí i Cornet (1852-1926), és un dels millors exponents de l'anomenada arquitectura modernista. Malgrat tot, la figura i l'obra de Gaudí ultrapassen els límits i el concepte del modernisme per a convertir-se, en alguna de les seves produccions, en obres d'autor, sorgides del seu interès per l'estudi de l'arquitectura i de les tècniques i procediments constructius. Obres com la Pedrera o la Sagrada Família, són quelcom més que un producte sortit de la modernitat, són el resultat del treball d'un geni, tant en el camp tècnic i teòric com en l'espiritual. Ens apropiarem a obres com la Casa Batlló, la Pedrera i la Sagrada Família.

15.- El Park Güell

Construït entre 1900 i 1914, el Park Güell és l'obra més ambiciosa de Gaudí a Barcelona. Es tracta de l'urbanització de 20 hectàries per a crear una autèntica ciutat-jardí, inspirada en models anglesos de la meitat de segle XIX. Per a la seva realització comptà amb la col·laboració dels arquitectes Josep Maria Jujol i Joan Rubió i Bellver. Malauradament la mort d'Eusebi Güell i el poc èxit en la venda de parcel·les va motivar que els hereus del mecenes abandonessin el projecte i aquest restés inacabat.

Destaquen l'antiga residència dels Güell; la sala de columnes pseudodòriques, destinada a mercat en el projecte original; la gran plaça; la casa-xalet propietat de Gaudí; la casa xalet del doctor Trias; la riquesa ornamental de l'entrada; etc...

Un cop més Gaudí, de la mà del seu mentor Eusebi Güell, va deixar-nos una importantíssima mostra de la seva capacitat creadora i experimental.

16.- La Sagrada Família

L'edifici més paradigmàtic de la ciutat comtal i probablement el més famós de la història de l'arquitectura. Iniciat per F. de P. del Villar en 1882, li fou encarregada la direcció del projecte a Antoni Gaudí el 1883, tasca que desenvolupà ininterrompudament fins a la seva mort en 1926. En l'obra resta ben clara l'evolució de l'arquitecte reusenc. És en aquesta construcció que Gaudí deixà totalment lliure la seva capacitat d'experimentació, d'expressionisme i d'imaginació, fins a convertir-la en una obra d'autor, símbol d'una ciutat. Després de la seva mort s'encetà la polèmica sobre la conveniència a no de la seva continuació, polèmica vigent encara avui en dia.

Amb la visita a la Sagrada Família i al seu museu ens endisarem en el coneixement de la figura de Gaudí i de la seva obra.

17.- La Pedrera

La Casa Milà (Antoni Gaudí, 1905-1910), coneguda popularment com la "Pedrera", representa el moment culminant de la seva carrera. Poc temps abans havia enllestit la reforma de la Casa Batlló, i estava construint el Park Güell. És el moment en que s'aparta del modernisme per adoptar una nova interpretació de l'arquitectura, fonamentada en totes les seves experiències anteriors que'l duran vers una arquitectura personal i diferent a la resta dels seus contemporanis i companys modernistes. Una arquitectura, sovint incompresa en el seu moment, que culminarà amb la Sagrada Família i que ha emplaçat Gaudí dins la galeria de genis de l'arquitectura.

18.- Domènech i Montaner: el triomf del Modernisme

Lluís Domènech i Montaner (1850-1923), pot ésser considerat, juntament amb el també arquitecte i amic personal seu Josep Vilaseca, com un dels introductors definitius del Modernisme a Catalunya. Paradigme de l'erudit, la seva tasca no es redueix a l'arquitectura, sinó que també va ser un home compromès amb la política i estudiós de l'art i la cultura catalanes.

En les seves produccions arquitectòniques trobem elevat a la màxima expressió el concepte fonamental del modernisme: conjugar els avanços tècnics de l'arquitectura, amb la recuperació dels oficis artístics lligats a la mateixa, com són la ceràmica, la forja, el vitrall, el mosaic, l'escultura, ...

El Castell del Tres Dragons, la casa Lleó Morera i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, es troben entre les seves millors obres. El Palau de la Música Catalana, és considerat com el paradigma del concepte de modernisme i és, sens dubta, la millor obra d'aquest genial arquitecte.

19.- Puig i Cadafalch: l'arquitectura compromesa

Josep Puig i Cadafalch és l'arquitecte que millor interpreta l'alternativa arquitectònica proposada per Domènech i Montaner, amb un marcat caràcter eclèctic ple de continguts nacionalistes. Puig i Cadafalch contribueix a donar caràcter a la nova arquitectura modernista mitjançant els seus estudis sobre art medieval català, el seu nacionalisme es manifestarà en una visió nostàlgica dels models medievals amb afegits d'altres elements històrics forans que donaran com a resultat una arquitectura pintoresca. La casa Martí (Cafè Els Quatre Gats), la casa Amatller, la casa Terrades (les Punxes) o el Palau Macaia, són exponents d'aquesta barreja d'estils i sentiments en la seva obra, que sovint parteix de la interpretació del gòtic.

20.- El Quadrat d'Or

El 1859 s'aprobava el projecte d'Eixample de Barcelona, obra de Ildefons Cerdà. Dins aquest nou espai urbà, localitzem entre el carrer Aribau fins el passeig de Sant Joan i des de les Rondes a la Diagonal, el que s'ha batejat com a "Quadrat d'Or". Amb la visita a aquest espai urbà intentarem mostrar el fenomen del creixement de Barcelona durant aquest segle i mig, amb exemples de qualitat excepcional de les diverses tendències arquitectòniques i estils artístics que han deixat la seva empremta a la nostra ciutat.

El Quadrat d'Or és per antonomàsia, sinònim de modernisme. En aquest espai, dins el creixent Eixample, arquitectes com Gaudí, Domènech i Montaner, Puig i Cadafalch, entre d'altres, deixaren la seva empremta. Però el Quadrat d'Or atresora altres obres i monuments de diversos artistes, èpoques o estils, com ara el Palau Marçet, la Joieria Roca, obra de Josep Lluís Sert, realitzacions del GATPAC, etc..., una lliçó d'art i arquitectura pels carrers més centrals de l'Eixample barceloní.

21.- Barcelona vers el segle XXI: la Vila Olímpica

La celebració dels Jocs Olímpics a Barcelona suposaren la reurbanització i recuperació d'alguns espais de la ciutat que en la majoria dels casos es trobaven molt degradats. Les principals actuacions es centraren en la part alta de la Diagonal, la Vall d'Hebron (velòdrom, camps de tennis i vila dels jutges i àrbits), Montjuïc (anella olímpica) i Nova Icària o Vila Olímpica. Els objectius bàsics eren la creació d'una nova estructura urbana, la recuperació del front marítim, un nou sistema d'enllaços i la seva funció concreta durant les olimpíades. El resultat és un barri residencial amb una estructura molt semblant

a la de l'Eixample i una infraestructura destinada a equipaments relacionats directament amb la Mediterrània, com el port, els restaurants, locals nocturns, hotels, etc., a més a més de crear-se un nou passeig marítim i unes platges que han obert Barcelona de nou al mar. Per a aquesta tasca s'ha comptat amb la col·laboració dels més prestigiosos arquitectes i urbanistes catalans i internacionals.

22.- La Colònia Güell: industrialització a Catalunya

L'obra iniciada per Antoni Gaudí, realitzada sota els auspicis del seu benefactor Eusebi Güell, és una de les millors mostres de l'esperit emprenedor de la nova classe empresarial catalana de finals del segle passat, sorgida arrel de la industrialització del Principat. Conformat per tres recintes: industrial, residencial i religiós, on destaca la cripta iniciada per l'insigne arquitecte reusenc. Un recorregut per aquests tres àmbits permeten als assistents conèixer el món i les condicions de vida dels obrers de les colònies industrials.

Aquesta visita es pot complementar amb la del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, a Terrassa.

ALTRES RECORREGUTS

A més a més dels recorreguts proposats es poden dur a terme molts altres, en funció de la programació establerta, els interessos dels participants, etc.

Alguns d'aquests altres poden anar orientats per criteris històrics, artístics o relatius a personatges concrets.

NORMES DE CONTRACTACIÓ

- Les quotes de contractació de cada visita seran les següents:

Visita matí o tarda: 600 pta./pers.

Visita jornada completa: 800 pta./pers.

Aquestes tarifes no comprenen les entrades a museus, exposicions, etc., que es puguin programar, de manera excepcional, per a completar les visites o recorreguts.

- Per a formalitzar una reserva cal fer un dipòsit. L'import serà el 20% del total.

- L'anul·lació d'una reserva suposa la pèrdua del dipòsit.

- L'import total haurà de ser abonat, com a mínim, 7 dies abans de l'activitat.

- Grup mínim 10 alumnes. Màxim 30. Si es tracta d'un grup de més de 30 alumnes, cal tenir en compte que caldran dos tutors i, per tant, el preu variarà.

- L'import del servei s'ha d'abonar obligatòriament mitjançant transferència bancària.

Informació i reserva

606-73-76-09